

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Yritysten koulutustarpeet Jyväskylän TE-toimiston alueella

- Yritysharava®-haastattelut vuonna 2010

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Joulukuu 2010

Sisältö

1 Taustatietoa.....	4
2 Johdanto	4
3 Teollisuus.....	6
4 Rakentaminen	7
5 Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus.....	9
6 Kuljetus ja varastointi	10
7 Majoitus- ja ravitsemistoiminta	11
8 Informaatio ja viestintä.....	12
9 Kiinteistöalan toiminta.....	13
10 Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta.....	14
11 Hallinto- ja tukipalvelutoiminta.....	15
12 Koulutus.....	17
13 Terveys- ja sosiaalipalvelut.....	17
14 Taiteet, viihde ja virkistys	19
15 Muu palvelutoiminta	20
16 Yhteenveto	22

1 Taustatietoa

Tämä raportti on laadittu Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ympäristökeskuksessa (ELY-keskus) valtakunnallisen KOTTI-hankkeen Yritysharava-haastatteluiden pohjalta. Selvityksen ovat tehneet tutkijat Jere Nieminen ja Elina Tolonen. Raportti antaa tietoa vuonna 2010 puhelinhaastatteluista esiin nousseista Jyväskylän työ- ja elinkeinotoimiston (TE-toimisto) alueen yritysten koulutustarpeista. Haastattelut aloitettiin Jyväskylän TE-toimiston alueella huhtikuussa 2010. Tähän raporttiin on käytetty haastatteluja 3.12.2010 asti, jolloin Jyväskylän haastattelut olivat loppusuoralla. Selvityksessä keskitytään erityisesti kunkin toimialan yritysten ilmoittamaan oman alan koulutustarpeeseen.

2 Johdanto

3.12.2010 mennessä Yritysharavan® kautta oli Jyväskylän TE-toimiston alueella haastateltu yhteensä 5177 yritystä 18 eri toimialalta. Haastattelussa tiedustellaan yritysten koulutustarpeita kysymällä ”onko yrityksellä koulutus- tai kehitystarpeita?” (kyllä/ei). Kysymyksen alakohtana pyydetään valikoimaan, millaista koulutusta yritys tarvitsee kysymällä ”Mitkä seuraavista aihealueista ovat ajankohtaisia?”. Aihealuevaihtoehtoina ovat talouden hallinta, markkinointiosaaminen, tietotekniikkaosaaminen, työssä jaksaminen, johtaminen ja oman toimialan koulutus. Tarkentavana kysymyksenä pyydetään selvittämään, mihin ammattinimikkeisiin oman toimialan koulutus liittyy. Koulutustarvetta määrittäessä voi jokaiseen kohtaan antaa myös tarkentavia lisätietoja.

Jyväskylän TE-toimiston alueella noin 24 prosenttia haastatelluista ilmoitti yrityksellä olevan koulutus- ja kehitystarpeita (1225 yritystä). Yrityksistä reilu 200 ei kuitenkaan ollut tarkentanut, millaisia koulutus- ja kehitystarpeita yrityksellä on, joten tulosten tulkinta on osin ongelmallista. Yleisesti ottaen Jyväskylän TE-toimiston alueen yrityksillä näyttäisi olevan hieman enemmän koulutustarpeita kuin yhteensä tähän mennessä haastatelluilla muilla alueilla keskimäärin. Muualla maassa haastatellusta 125 000 yrityksestä yhteensä 19 prosenttia oli ilmoittanut koulutus- ja kehittämistarpeesta. Täytyy kuitenkin huomioida, ettei koko maan aineistossa ole vielä haastateltu kaikkia alueita, ja joillain alueilla haastateltiin vain muutamia toimialoja. Myös haastatteluajankohta vaihtelee eri alueiden välillä suuresti, joten yleisen taloustilanteen muutokset ovat voineet vaikuttaa vastauksiin. Esimerkiksi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella haastattelut aloitettiin jo maaliskuussa 2009.

Jyväskylän TE-toimiston alueella selkeästi eniten yritykset ilmoittivat tarpeesta oman toimialan koulutukselle, kun miltei 18 prosenttia yrityksistä oli vastannut myönteisesti kysymykseen (906

yrittäjästä). Myös tämä tulos on selkeästi enemmän kuin muualla maassa (16 %). Muita vastausvaihtoehtoisiksi annettujen aihealueiden koulutuksia tarvittiin selvästi vähemmän kuin oman toimialan koulutusta, ja Jyväskylän TE-toimiston alueella vielä selkeästi vähemmän kuin muualla maassa keskimäärin. Jyväskylän TE-toimiston alueella markkinoinnin koulutustarpeesta oli ilmoittanut 1,9 prosenttia (99), taloushallinnon 1,7 % (88), tietotekniikan 1,3 % (68), johtamisen 0,8 % (40) ja työssä jaksamisen 0,4 % (19) yrityksistä. Koko maassa vastaavat luvut olivat: markkinointi 4,7 %, taloushallinto 4,0 %, tietotekniikka 4,6 %, johtaminen 2,3 % ja työssä jaksaminen 2,2 %.

Reilut 55 prosenttia Jyväskylän TE-toimiston alueella haastatelluista yrityksistä on alle kahden hengen yrityksiä, mutta vain noin 38 prosenttia (462 kpl) koulutusta ja kehitystä tarvitsevista yrityksistä on henkilöluokaltaan alle kahden henkilön yrityksiä. Koulutustarpeissa painottuu Jyväskylän TE-toimiston alueen yritysten pieni koko, koska toiseksi eniten kehitystarpeita on 2–4 hengen yrityksissä (368 kpl) ja kolmanneksi eniten 5–9 hengen yrityksissä (174 kpl). Suuremmista yrityksistä 100–199 henkilön yrityksistä noin puolella on koulutustarpeita (14 yritystä) sekä myös tarvetta oman alan koulutukselle (13 yritystä). Suuryrityksiä haastateltujen joukossa oli vain seitsemän, joista viisi oli ilmoittanut yrityksellä olevan koulutus- ja kehittämistarve, sekä tarvetta oman alan koulutukselle. Suurempien yritysten osalta täytyy huomioida, että koulutustarpeiden laajuus on todennäköisesti mittavampi kuin pienemmillä yrityksillä.

Tässä selvityksessä keskitytään oman toimialan koulutuksen tarpeisiin, koska sen tarve nousi kyselystä esiin selkeästi tärkeimpänä. Tarkastelut tehdään jokaisesta päätoimialasta erikseen. Toimialajako perustuu Suomen kansalliseen toimialaluokitukseen (TOL2008). Pois tarkasteluista on jätetty maatalous, metsätalous ja kalatalous, kaivostoiminta ja louhinta, sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto sekä rahoitus- ja vakuutustoiminta, koska näiden alojen yritysten määrä otoksessa on pieni, ja vain muutama alan yritys oli ilmoittanut koulutustarpeesta.

Suurimpana ongelmana haastatteluvastausten tulkinnassa on tietojen vähyys. Esimerkiksi oman toimialan koulutuksella käsitetään laajasti eri asioita. Toiset tarkoittavat sillä lakisääteisiä kursseja tai ketjun kautta tulevaa koulutusta, ja toiset suoraa oman alan koulutustarvetta, jota ei ole täytetty. Suurin osa vastaajista ei ole tarkentanut millaista oman alan koulutusta tarvitaan, joten aineiston tulkitseminen on haastavaa. Haastattelun vastauksia ei voida myöskään tulkita yksiselitteisesti. Muun muassa osa yrityksistä, jotka ovat ilmoittaneet, ettei yrityksellä ole koulutustarpeita, ovat kuitenkin kyselyn seuraaviin kohtiin ilmoittaneet jonkinlaisia koulutustarpeita. Esimerkiksi 16 yritystä, jotka olivat vastanneet ”ei koulutus- ja kehitystarpeita”, oli ilmoittanut tarpeesta oman

toimialan koulutukselle. Myönteinen tai kielteinen vastaus kohtaan ei siis välttämättä kerro suoraan yrityksen koulutustarpeesta, eikä vastauksista näin ollen voi tehdä täysin suoria johtopäätöksiä.

3 Teollisuus

Päätoimialanaan teollisuudessa toimivia yrityksiä haastateltiin Jyväskylän TE-toimiston alueella yhteensä 447. Näistä yrityksistä noin 16 prosenttia (73 yritystä) oli ilmoittanut koulutus- ja kehitystarpeesta. Näin ollen teollisuudessa koulutus- ja kehitystarvetta näyttäisi olevan suunnilleen saman verran kuin toimialalla muualla maassakin (15 %). Harva yrityksistä oli ilmaissut tarvetta tietyn aihealueen koulutukseen; vain kahdeksan yritystä kertoi tarvitsevansa taloushallinnon ja markkinoinnin koulutusta, kuusi yritystä johtamisen koulutusta ja kaksi tietotekniikan koulutusta. Yksikään yritys ei kokenut tarvitsevansa koulutusta työssä jaksamiseen. Johtamiskoulutusta tarvitsevista yrityksistä yksi oli ilmoittanut saavansa koulutuksen sisäisen koulutuksen kautta ja yksi ilmoitti haluavansa koulutusta, mutta kaikki johtamiskoulutukset ovat kokemuksen mukaan liian kalliita.

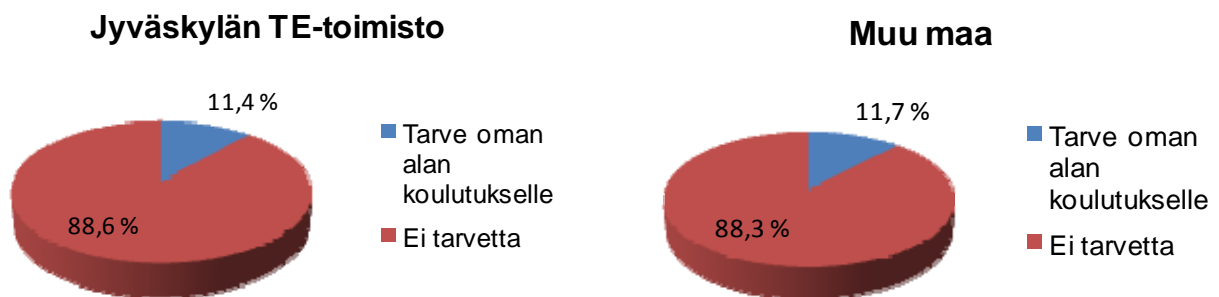
Haastatelluista teollisuuden yrityksistä reilu yksitoista prosenttia ilmoitti tarpeesta oman alan koulutukselle (51 yritystä). Tämäkin tarve on suunnilleen yhtä paljon kuin teollisuudessa muualla maassa (12 %). Elintarvikkeiden valmistuksen alalta oli haastateltu 22 yritystä, joista kuusi ilmoitti tarvetta oman alan koulutukselle. Ainoastaan yksi yritys oli tarkentanut oman alan koulutustarpeeseen yrittäjän ammattitutkinnon. Muut yritykset eivät olleet antaneet lisätietoja, millaisesta oman toimialan koulutustarpeesta on kyse.

Metallituotteiden valmistuksen (pl. koneet ja laitteet) alalla 12 yritystä ilmoitti koulutustarpeesta (13 % ko. alan haastatelluista yrityksistä), näiden yritysten tarkempana toimialana oli metallirakenteiden valmistus, aseiden ja ammusten valmistus, metallien käsittely, päällystäminen ja työstö sekä muiden metallituotteiden valmistus. Muutama yritys oli tarkentanut koulutustarvettaan: hitsausluokkakurssit, levyseppähitsaajien ammatillista koulutusta, uusien tuotannonohjauksen ohjelmistojen koulutus sekä raskaankalustonkorjaaja. Aseiden ja ammusten valmistuksen alan yritys oli sen sijaan ilmoittanut, että henkilöstön koulutus hoidetaan puolustusvoimien järjestämien kurssien kautta, ja että johdon koulutukseen yrityksellä on olemassa oma ohjelma.

Muiden koneiden ja laitteiden valmistuksen alalta kahdeksan yritystä (30 %) koki tarvetta oman toimialan koulutukselle. Näistä yrityksistä yksi oli tarkentanut tarvittavan koulutuksen aiheeksi hydrauliiikan ja yksi erilaiset kielikurssit. Yksi yritys tarvitsi oman alan täydennyskoulutusta sekä englannin kielen opetusta. Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistuksen

alalta kuusi yritystä tarvitsi oman alan koulutusta, mutta mikään näistä yrityksistä ei ollut tarkentanut tarpeitaan.

Oman alan koulutuksen tarpeesta kertoi myös 1–3 yritystä seuraavilta toimialoilta: tekstiilien valmistus, vaatteiden valmistus, sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus (pl. huonekalut); olki- ja punontatuotteiden valmistus, painaminen ja tallenteiden jäljentäminen, kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus, muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus, huonekalujen valmistus, muu valmistus sekä koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus. Vain painamisen ja tallenteiden jäljentämisen alan yritys oli tarkentanut oman alan koulutustarvettaan kertomalla tarpeesta graafisen alan uusien ohjelmien koulutukselle.

Kuva 1. Prosenttiosuus teollisuuden alan yrityksistä, jotka ilmaisivat oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista.

4 Rakentaminen

Yritysharavahaastatteluihin vastasi Jyväskylän TE-toimiston alueella 778 yritystä, joiden päätoimialana oli rakentaminen. Näistä yrityksistä 21 prosenttia (163 yritystä) oli ilmoittanut yrityksellä olevan koulutus- ja kehittämistarpeita, joka oli merkittävästi enemmän kuin rakentamisen alalla muualla maassa keskimäärin (15 %). Eri aihealueiden koulutuksia rakentamisen toimialalla tarvittiin hyvin vähän. Kahdellatoista yrityksellä oli tarvetta taloushallinnon koulutukselle (1,5 % yrityksistä), markkinointikoulutustarpeesta oli ilmoittanut kahdeksan yritystä (1 %), tietotekniikan kymmenen (1,3 %) sekä työssä jaksamisen ja johtamisen koulutusten tarpeesta neljä yritystä (0,5 %).

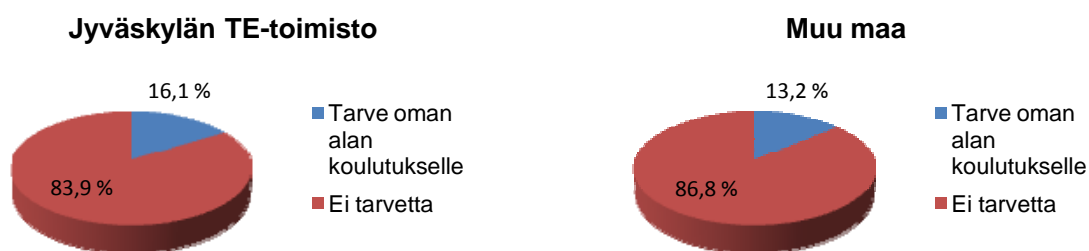
Rakentamisen alan yrityksistä noin 16 prosenttia (125) oli ilmoittanut koulutus- ja kehittämistarpeista oman toimialan osaamiseen liittyen, mikä oli selvästi enemmän kuin muualla maassa yhteensä (13 %). Rakentamisen toimialalta haastatelluista yrityksistä 317 oli

talonrakennuspalveluita tarjoavia yrityksiä. Näistä 13 prosentilla oli tarve oman alan koulutukselle (42 yritystä), joista kymmenen oli ilmaissut tarpeensa tarkemmin. Yleisimmin oltiin kiinnostuneita työturvallisuus- ja tulityökortista sekä vesieristyksistä.

Selvästi eniten rakentamisen alalta oli haastateltu erikoistuneen rakennustoiminnan yrityksiä (451 yritystä), johon kuuluu muun muassa rakennusten ja rakennelmien purku, rakennuspaikan raivaus ja muut rakentamista edeltävät valmistelutyöt, sekä talonrakennuksen että maa- ja vesirakennuksen asennus- ja viimeistelytyöt sekä muut erikoisalojen työt. Näistä suurin yksittäinen ryhmä Jyväskylän alueella oli sähkö-, vesijohto ja muu rakennusasennus (190 yritystä). Tämä ryhmä oli samalla erityisen kiinnostunut oman alan koulutuksesta, sillä peräti 24 prosenttia (46 yritystä) kertoi oman alan koulutustarpeesta. Suuri prosenttiosuus selittyy lain vaatimuksilla ja vaadittavien lupien uusimisilla. Vaikka esimerkiksi työturvallisuuskortti on lain mukaan vapaaehtoinen, useat toimeksiantajat vaativat tämän suorittamista ennen urakan tarjoamista.

Rakennusten ja rakennelmien purkua ja rakennuspaikan valmistelutöitä tekevästä yrityksistä 17 prosenttia oli ilmoittanut oman alan koulutustarpeista (15 yritystä), joista miltei kaikki yritykset kuuluivat tarkemmin luokiteltuna rakennuspaikan valmistelutöitä tekeviin yrityksiin (rakentamisen yhteydessä tehtävät maarakennustyöt). Rakennusten ja rakennelmien viimeistelyn alan yrityksistä 11 prosentilla oli tarvetta oman alan koulutukselle (11 yritystä) ja muun erikoistuneen rakennustoiminnan yrityksistä 14 prosentilla (10 yritystä).

Kaikkiaan 125 rakennusalan yritystä ilmaisi tarpeen oman alan koulutukseen, mutta vain 26 kertoi tarpeestaan tarkemmin. Koulutustarpeita ohjaa pitkälti lain ja toimeksiantajien vaatimukset. Yleisimmin pyydettiin lisätietoa erilaisista lupakorteista ja lakisääteisistä kursseista (työturvallisuuskortti, tulityökortti), joita pitää uusia määräajoin. Osassa yrityksissä toteutetaan jatkuvaa koulutusta, ja järjestäjänä on joko maahantuojia, laitevalmistajia tai tavarantoimittajia.

Kuva 2. Prosenttiosuus rakentamisen alan yrityksistä, jotka ilmaisivat oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista.

5 Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus

Jyväskylän TE-toimiston alueella haastateltiin yhteensä 932 tukku- ja vähittäiskaupan; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjauksen alan yritystä. 26 prosenttia yrityksistä kertoi yrityksellään olevan koulutus- tai kehittämistarpeita (244 yritystä), joka on huomattavasti enemmän kuin muualla maassa (15 %). Tukku- ja vähittäiskaupan; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjauksen alan yrityksistä 2,4 prosenttia ilmoitti tarvitsevansa markkinoinnin koulutusta (22 yritystä), tietotekniikan koulutusta 1,6 prosenttia (15), taloushallinnon 1,5 prosenttia (14), johtamisen koulutusta 0,8 prosenttia (7) ja työssä jaksamisen koulutusta 0,6 prosenttia yrityksistä (6). Näin ollen tukku- ja vähittäiskaupan; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjauksen alalla näyttäisi yleisesti ottaen olevan hieman enemmän tarvetta koulutukselle kuin Jyväskylän TE-toimiston alueella keskimäärin.

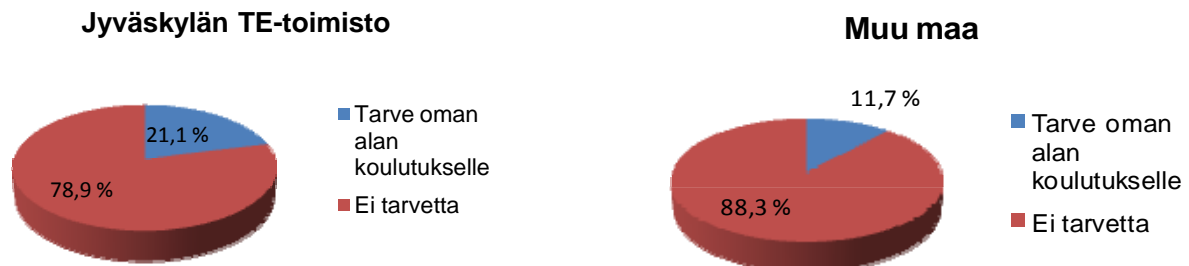
Tukku- ja vähittäiskaupan; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjauksen alan yrityksistä noin 21 prosenttia (197 yritystä) ilmaisi tarvetta oman toimialan koulutukseen Jyväskylän TE-toimiston alueella. Tämä on huomattavasti enemmän kuin koko maassa (12 %). Alan koulutustarpeen analysointi on hankalaa, koska 60 prosenttia yrityksistä ei ollut tarkentanut, millaista oman alan koulutusta tarvitaan. Tukku- ja vähittäiskaupan ominaispiirteenä on myös alan ryhmittäminen erilaisiin kauppaketjuihin. Miltei 30 prosenttia oman toimialan koulutusta tarvitsevista yrityksistä ilmoitti saavansa koulutuksen ketjun tai maahantuojan kautta.

Moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskaupan sekä korjauksen alalla noin 22 prosenttia yrityksistä ilmoitti tarvetta oman alan koulutukseen (yhteensä 38 yritystä). Erityisesti moottoriajoneuvojen huollossa ja korjauksessa (pl. renkaat) näyttää olevan tarvetta koulutukseen (26 yritystä). Näistä vastaajista muutama kertoi tarpeesta sähköalan/autojen sähköisten järjestelmien koulutukseen, mutta suurin osa vastaajista ei kuitenkaan ollut eritellyt tarvetta tarkemmin.

Tukkukaupan (pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa) alalla 25 prosentilla yrityksistä on tarve oman toimialan koulutukselle (72 yritystä), mutta miltei puolet ilmoitti saavansa tarvittavan koulutuksen ketjun kautta. Eniten koulutustarpeita ilmoittivat yleistukkukaupan yritykset, mutta myös näistä miltei kaikki saavat koulutuksen ketjun kautta. Tämän lisäksi muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden sekä muun erikoistuneen tukkukaupan (esim. puun, rakennusmateriaalien, rautakauppatavaroiden, LVI-laitteiden ja -tarvikkeiden tukkukauppa) ja agentuuritoiminnan osalta ilmoitettiin oman alan koulutustarpeita (yhteensä 32 yritystä).

Vähittäiskaupan (pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa) alalla noin 19 prosentilla yrityksistä oli oman toimialan koulutustarpeita (yhteensä 87 yritystä). Suurin osa yrityksistä ei

kuitenkaan ollut selventänyt tarpeitaan, ja tarpeita tarkentaneista miltei kaikki ilmoittivat koulutuksen hoituvan ketjun kautta. Vähittäiskaupan osalta eniten oman alan koulutustarvetta oli muiden tavaroiden vähittäiskaupan erikoismyymälöissä (esim. vaatteiden vähittäiskauppa), joissa yhteensä 26 yritystä ilmoitti koulutustarpeesta, eivätkä ilmoittaneet saavansa koulutusta ketjun kautta.

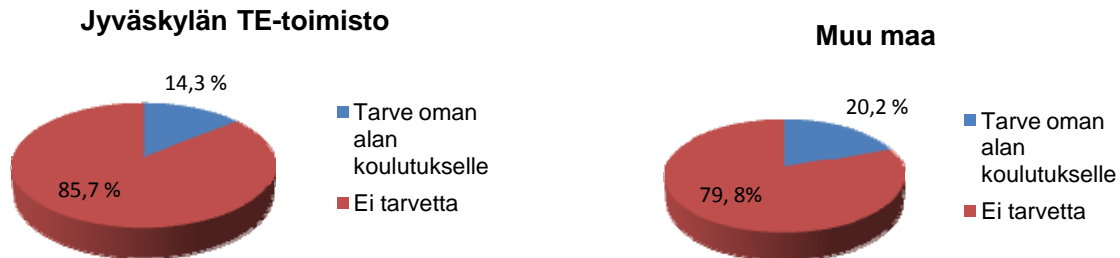
Kuva 3. Prosenttiosuus tukku- ja vähittäiskaupan; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjauksen alan yrityksistä, jotka ilmaisivat oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista.

6 Kuljetus ja varastointi

Jyväskylän TE-toimiston alueella haastateltiin yhteensä 377 yritystä kuljetuksen ja varastoinnin toimialalta. Näistä yrityksistä miltei 27 prosenttia ilmoitti yrityksellä olevan koulutus- ja kehitystarpeita (100 yritystä). Tämä on selvästi enemmän kuin kuljetuksen ja varastoinnin toimialalla valtakunnallisesti (21 %). Vaikka yli neljännes yrityksistä ilmoitti tarvetta koulutukseen ja kehitykseen vain muutama yritys oli ilmoittanut tarvitsevansa koulutusta tietyille aihealueille. Neljä yritystä halusi taloushallinnon koulutusta, kolme yritystä tietotekniikan, kaksi yritystä johtamisen ja yksi yritys markkinoinnin sekä työssä jaksamisen koulutusta.

Oman toimialan koulutustarpeista ilmoitti vain noin 14 prosenttia kuljetuksen ja varastoinnin alan yrityksistä (54 yritystä). Verrattuna toimialan koko maan oman alan koulutustarpeisiin (20 %), Jyväskylässä alalla on selkeästi vähemmän tarvetta koulutukselle. Kuljetuksen ja varastoinnin alalta oman toimialan koulutusta tarvitsevista 12 prosenttia yrityksistä kuului tarkemmin luokiteltuna maaliikenne ja putkijohtokuljetuksen alalle (47 yritystä). Näistä yrityksistä 18 kuului taksiliikenteen alaan, joista miltei kaikki olivat ilmoittaneet koulutustarpeeseen lakisääteiset koulutukset. Myös paikallisliikenteen sekä linja-autojen tilausliikenteen alan yritykset olivat ilmoittaneet oman alan koulutukseen lakisääteiset koulutukset (yhteensä 4 yritystä). Tieliikenteen tavarankuljetuksen alalta 12 prosenttia yrityksistä (23 yritystä) oli ilmaissut tarvetta oman alan koulutukselle, mutta näistäkin yrityksistä osa ilmoitti tekevänsä vain lain/direktiivien määräämät kurssit. Kuljetuksen ja

varastoinnin alan ominaispiirteenä on siis lakisääteisten koulutusten tarve. Muita aloja, joilla oman alan koulutustarpeita oli ilmoitettu, olivat liikennettä palveleva toiminta (6 kpl) sekä ilmaliikenne (1 kpl). Näistä yrityksistä vain ilmaliikenteen yrittäjä oli tarkentanut vastaustaan, ja ilmoitti tarvetta ilmailualan koulutukselle.

Kuva 4. Prosenttiosuus kuljetuksen ja varastoinnin alan yrityksistä, jotka ilmaisivat oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista.

7 Majoitus- ja ravitsemistoiminta

Yritysharavahaastatteluihin vastasi 174 majoitus- ja ravitsemisalalan yritystä Jyväskylän TE-toimiston alueella. Majoitus- ja ravitsemisalalan yrityksistä reilu 20 prosenttia oli ilmoittanut yrityksellään olevan koulutus- ja kehittämistarpeita (36 yritystä), eli Jyväskylän alueella koulutustarvetta oli hieman enemmän kuin muualla maassa (17 %). Majoitus- ja ravitsemistoiminnan alalla kiinnostus talouden hallinnan (4 %), markkinoinnin (6,3 %) ja työssä jaksamisen (1,1 %) koulutukseen oli hieman valtakunnallista keskiarvoa suurempaa, kun taas johtamisen (0,6 %) ja tietotekniikan (1,1 %) koulutuksen kiinnostus ei aivan yltenyt koko Suomen tasolle.

Jyväskylän TE-toimiston alueella haastatelluista majoitus- ja ravitsemisalalan yrityksistä noin 14 prosenttia oli ilmaissut kiinnostuksensa oman alan koulutusta kohtaan (25 yritystä). Tämä oli hieman enemmän kuin majoitus- ja ravitsemisalalla muualla maassa (12 %). Haastatelluista majoitusalan yrityksiä oli 20, joista neljä ilmaisi tarvetta oman alan koulutukselle, mutta yksikään yritys ei ollut yksilöinyt tarvettaan tarkemmin. Ravitsemistoiminnan alalta haastatelluista 154 yrityksestä 19 prosentilla (29 yritystä) oli koulutus- ja kehittämistarpeita ja oman alan koulutustarpeita noin 14 prosentilla (21 yritystä). Myös ravintoloiden ja vastaavan ravitsemistoiminnan alan yrityksistä 14 prosenttia ilmoitti oman toimialan koulutustarpeesta (13 yritystä), mutta yksikään yritys ei ollut tarkentanut tarpeitaan. Ateriapalveluiden ja muiden

ravitsemispalveluiden alalta oman alan koulutusta tarvitsi viisi yritystä (11 %), joista kolme kertoi koulutuksen tapahtuvan ketjun kautta. Baareista ja kahviloista 3 yritystä (18 %) ilmaisi tarvetta oman toimialan koulutukselle, joista yksi oli kertonut haluavansa ensiapukurssille ja toinen halusi suorittaa yrittäjän ammattitutkinnon.

Oman alan koulutustarpeita oli yksilöity majoitus- ja ravitsemistoiminnan alalla vain vähän, joten aineiston perusteella on vaikea tehdä johtopäätöksiä. Yleisinä huomioina voidaan todeta, että alalle tyypillistä on sesonkiluonteisuus, lyhyet työsuhteet ja ketjuuntuminen (ketjut ovat harvoin lähtöisin Jyväskylästä). 26 prosenttia yrityksistä (45 kpl) kertoi mahdollisuudesta tarjota tilapäistä tai osa-aikaista työtä. Myös oppisopimus- ja työharjoittelupaikkoja nuorille tarjotaan ahkerasti. Oppisopimuspaikkaa nuorille oli valmis tarjoamaan 26 prosenttia yrityksistä (46 kpl) ja työharjoittelupaikkaa peräti 66 prosenttia (114 kappaletta). Oman alan koulutus hoidetaankin usein työssä oppimisena tai ketjujen omina yhteisinä koulutuksina.

Kuva 5. Prosenttiosuus majoitus- ja ravitsemistoiminnan alan yrityksistä, jotka ilmaisivat oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista.

8 Informaatio ja viestintä

Yritysharavahaastatteluihin vastasi Jyväskylän TE-toimiston alueella 218 yritystä, joiden päätoimialana oli informaatio ja viestintä. Näistä 21 prosenttia ilmoitti yrityksellä olevan koulutus- ja kehittämistarpeita (46 yritystä), joka oli miltei saman verran kuin muualla maassakin (22 %). Muihin aloihin verrattuna poikkeuksellisesti eniten informaation ja viestinnän alalla kysyttiin johtamiskoulutusta, kun reilu kolme prosenttia oli ilmoittanut johtamiskoulutuksen tarpeesta (7 yritystä). Muita aihealueiden koulutuksia tarvittiin vain vähän: markkinointikoulutusta tarvitsi viisi, tietotekniikkakoulutusta neljä ja taloushallinnon koulutusta kolme yritystä. Työssä jaksamisen koulutustarpeesta ei ilmoittanut yksikään informaation ja viestinnän yritys.

Kaikista Jyväskylän alueen informaatio- ja viestintäalan yrityksistä 15 prosenttia oli vastannut yrityksellä olevan koulutus- tai kehittämistarpeita oman toimialan osaamiseen liittyen (33 yritystä), joka on hieman enemmän kuin muun Suomen alueella (14 %). Selvästi suurin vastaajamäärä kuului ryhmään ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta, kun 69 prosenttia toimialan vastaajista (151 kpl) edusti tätä ryhmää. Näistä yrityksistä 15 prosenttia vastasi tarvitsevansa oman ammattialan koulusta (22 yritystä). Tyypillisesti tämän alan koulutusta on ohjelmistokoulutus, joka järjestetään ohjelmistotuottajan taholta. 26 vastaajan toimialana oli kustannustoiminta, joista kahdeksalla oli oman alan koulutustarpeita. Viisi näistä oli saman konsernin kustantamoita. Elokuva-, video- ja televisio-ohjelmatuotannon alan 18 yrityksestä vain yksi koki tarvetta oman alan koulutukselle ja tietopalvelutoiminnan 18 yrityksestä kaksi. Sekä radio- ja televisio- ja televisio- ja televiestinnän vastaajia oli vain kolme, eikä yhdelläkään ollut koulutustarpeita.

Kun ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta sekä saman konsernin kustantamot karsitaan pois, huomataan että tarve oman alan koulutukseen informaatio- ja viestintäalalla Jyväskylässä on vähäistä. Jäljelle jää kuusi vastaajaa, ja näistäkin kaksi oli päätoimista opiskelijaa. Koulutuksen tarvetta ei ollut alalla juurikaan täsmennetty.

Kuva 6. Prosenttiosuus informaatio- ja viestintäalan yrityksistä, jotka ilmaisivat oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista.

9 Kiinteistöalan toiminta

Kiinteistöalan toiminnan toimialalta haastateltiin 164 yritystä, joista miltei 20 prosenttia (32 yritystä) ilmaisi koulutus- ja kehitystarvetta. Aivan kuten Jyväskylän TE-toimiston alueella miltei kaikilla muillakin aloilla, myös kiinteistöalalla koulutus- ja kehitystarvetta näyttäisi olevan enemmän kuin muualla maassa (15 %). Eri aihealueiden koulutustarve oli vähäistä, kun vain yksi yritys oli kiinnostunut tietotekniikan koulutuksesta. Taloushallinnon, markkinoinnin, työssä jaksamisen ja johtamisen koulutuksille ei ollut tarvetta yhdessäkään kiinteistöalan toiminnan yrityksessä.

Oman toimialan koulutuksia tarvitsi noin 17 prosenttia yrityksistä (27 yritystä), eli selkeästi enemmän kuin kiinteistöalalla koko maassa keskimäärin (12 %). Kiinteistöjen isännöinnin alan sekä kiinteistönvälityksen yrityksistä kolmannes (yhteensä 17 yritystä) ilmoitti oman alan koulutustarpeesta. Näistä yrityksistä muutama kertoi tarvitsevänsä kiinteistöalan koulutusta ja muutama oli tarkentanut saavansa koulutuksen liiton kautta. Omien kiinteistöjen myynnin sekä kiinteistöjen vuokrauksen ja hallinnan alan yrityksistä vain 9 prosentilla (10 yritystä) oli oman alan koulutustarve, mutta nämä yritykset eivät olleet yksilöineet koulutustarvettaan tarkemmin.

Kuva 7. Prosenttiosuus kiinteistöalan yrityksistä, jotka ilmaisivat oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista.

10 Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta

Jyväskylän TE-toimiston alueella haastateltiin 773 yritystä, joiden päätoimialana on ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta. Näistä 25 prosentilla oli koulutus- ja kehittämistarve (191 yritystä). Näin ollen koulutusta tarvitaan suunnilleen yhtä paljon kuin alalla muualla maassakin (24 %). Markkinoinnin koulutusta haluaa 1,6 prosenttia (13 yritystä), taloushallinnon 1,5 prosenttia (12 yritystä) ja tietotekniikan koulutusta 1,7 prosenttia (8 yritystä) ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan alan yrityksistä. Sen sijaan johtamisen ja työssä jaksamisen koulutuksia kysyy vain muutama alan yritys.

Jyväskylän TE-toimiston alueella haastatelluista ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan yrityksistä 18 prosenttia oli vastannut yrityksellä olevan koulutus- tai kehittämistarpeita oman ammattialan osaamiseen liittyen (136 yritystä). Tämä on vähemmän kuin alalla valtakunnallisesti (20 %), ja verrattuna esimerkiksi Äänekosken TE-toimiston alueeseen, jossa peräti 39 prosenttia yrityksistä vastasi oman ammattialan koulutuksen olevan ajankohtaista, koulutustarve oli vähäistä. Miltei puolet ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan yrityksistä, joilla oli oman alan koulutustarve, olivat tarkentaneet koulutustarvettaan jollain tavalla.

Arkkitehti- ja insinööripalveluita tarjoavia yrityksiä oli haastateltu 206, joista 18 prosenttia vastasi oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista (38 yritystä). Lisäksi useat tähän kohtaan kielteisesti vastanneesta yrityksestä ilmaisi lisätiedoissa koulutuksen olevan käynnissä. Tyypillisesti näissä tapauksissa yrityksissä oli jatkuvaa koulutusta konsernin kautta. Lakiasia- ja laskentatoimen palveluita tarjoavista yrityksistä peräti 28 prosentilla oli tarvetta oman alan koulutukselle (38 yritystä). Alalle onkin ominaista jatkuva koulutustarve muun muassa lainmuutosten vuoksi. Alalla on myös paljon pitkään toimineita yhden henkilön yrityksiä, joissa eläkkeelle jääminen on ajankohtaista muutaman vuoden sisällä. Mainostoiminta- ja markkinointitutkimusalan haastatelluista 82 yrityksestä kahdeksallatoista (22 %) oli oman alan koulutustarpeita.

Liikkeenjohdon konsulttipalveluita tarjoavia yrityksiä haastateltujen joukossa oli 154, joista 26 vastasi oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista (17 %). Kategoriaan "muut erikoistuneet palvelut liike-elämälle" (esim. muotoilu, valokuvaus, tulkkaus ja kääntäminen) asettui 155 yritystä, joista vain 14 ilmaisi tarvetta oman alan koulutukselle (9 %).

Toimialaluokituksessa pääluokan 'ammattillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan' sisällä on suuria eroja oman alan koulutustarpeissa. Kun lakiasia- ja laskentatoimen palveluita tarjoavista yrityksistä noin 28 prosenttia vastasi oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista, kategoriaan 'muut erikoistuneet palvelut liike-elämälle' kuuluvista yrityksistä näin koki vain 9 prosenttia.

Kuva 8. Prosenttiosuus ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan alan yrityksistä, jotka ilmaisivat oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista.

11 Hallinto- ja tukipalvelutoiminta

Jyväskylän TE-toimiston alueella haastateltiin 231 yritystä, joiden päätoimialana oli hallinto- ja tukipalvelutoiminta. Näistä 119 oli alle kahden henkilön yrityksiä. Miltei 27 prosentilla alan yrityksistä oli koulutus- ja kehitystarve, joka on selkeästi enemmän kuin muualla maassa haastatelluissa alan yrityksissä (24 %).

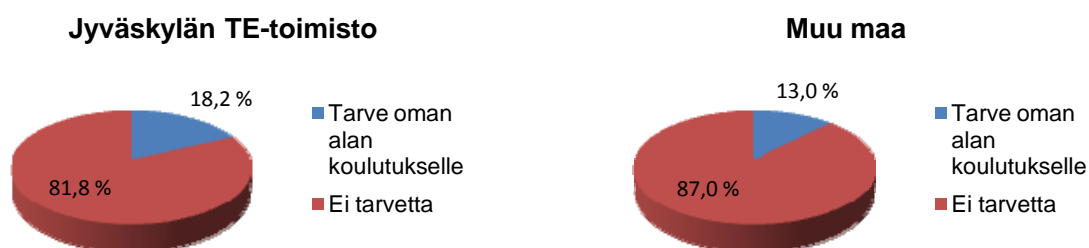
Vaikka suurella osalla yrityksillä oli koulutustarpeita, vain muutamat olivat ilmoittaneet tarvitsevansa tietyn aihealueen koulutusta. Markkinointikoulutusta tarvitsee kuusi yritystä, taloushallinnon tai johtamisen koulutuksia neljä, tietotekniikan kaksi ja työssä jaksamisen koulutuksia vain yksi yritys.

Kaikista Jyväskylän TE-toimiston alueen hallinto- ja tukipalvelutoiminnan yrityksistä 18 prosenttia oli vastannut yrityksellä olevan koulutus- tai kehittämistarpeita oman ammattialan osaamiseen liittyen (42 yritystä). Myös oman alan koulutustarve näyttäisi siis olevan selvästi korkeammalla tasolla Jyväskylän alueella verrattuna muuhun maahan (13 %). Oman alan koulutusta tarvitsevista yrityksistä puolet oli tarkentanut tarvettaan jollain tavalla.

Yritysmäärältään suurin hallinto- ja tukipalvelutoimintaan luokiteltu toimiala on kiinteistön- ja maisemahoito, kun noin puolet vastanneista yrityksistä kuului tähän luokkaan (106 kpl). Näistä yrityksistä 19 prosentille oman toimialan koulutus on ajankohtaista (20 yritystä). Lisäksi 12 tähän kohtaan kielteisesti vastanneista ilmaisi koulutuksen olevan jatkuvaa tai suunnitteilla.

Loput hallinto- ja tukipalvelutoimintaan luokitellut toimialat jakaantuivat melko tasaisesti niin määränsä kuin oman alan koulutustarpeidensakin mukaan. Näitä toimialoja ovat vuokraus- ja leasingtoiminta (31 yritystä), työllistämistoiminta (23 yritystä), matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien toiminta (31 yritystä), turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalvelut (17 yritystä) sekä hallinto- ja tukipalvelut liike-elämälle (23 yritystä).

Turvallisuus-, vartiointi ja etsiväpalveluita tarjoavista yrityksistä peräti 41 prosenttia ilmaisi tarpeen oman alan koulutukselle (7 yritystä), ja lisäksi kaksi vastasi koulutuksen olevan jatkuvaa/tulevan ketjun kautta. Hallinto- ja tukipalveluita liike-elämälle tarjoavista yrityksistä vain yksi vastasi oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista. Päätoimialan sisällä on siis suuria eroja koulutuksen tarpeessa.

Kuva 9. Prosenttiosuus hallinto- ja tukipalvelutoiminnan alan yrityksistä, jotka ilmaisivat oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista

12 Koulutus

Jyväskylän TE-toimiston alueella haastateltiin yhteensä 72 koulutuksen toimialan yritystä, joista reilu neljännes ilmoitti yrityksellään olevan koulutus- kehittämistarpeita, joka oli hieman vähemmän kuin muilla haastatelluilla alueilla keskimäärin (30 %). Jyväskylän TE-toimiston alueella kahdella koulutuksen alan yrityksellä oli tarvetta taloushallinnon ja yhdellä markkinoinnin koulutukselle. Tietotekniikan, työssä jaksamisen ja johtamisen koulutustarpeita ei koulutuksen alan yrityksillä ollut.

Oman toimialan koulutusta tarvitsee 19 prosenttia yrityksistä koulutuksen alalta (14 yritystä), eli miltei yhtä paljon kuin muualla maassakin (20 %). Kuljettajakoulutuksen yrityksistä viisi (43 %) ja kaikki kaksi haastateltua kielikoulua ja -opistoa, ilmoittivat tarvetta oman toimialan koulutukselle. Molemmat kielikoulut ja -opistot alan yritykset olivat tarkentaneet koulutustarvettaan (opetusmenetelmien kehittäminen, oman alan päivitys).

Muuta koulutusta antavista yksiköistä (esim. atk-, valmennus- jne. kurssien järjestäjät) 20 prosenttia yrityksistä (7 yritystä) tarvitsi oman alan koulutusta. Näistä yrityksistä muutama ilmoitti oman alan koulutuksen olevan jatkuvaa.

Kuva 10. Prosenttiosuus koulutuksen alan yrityksistä, jotka ilmaisivat oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista

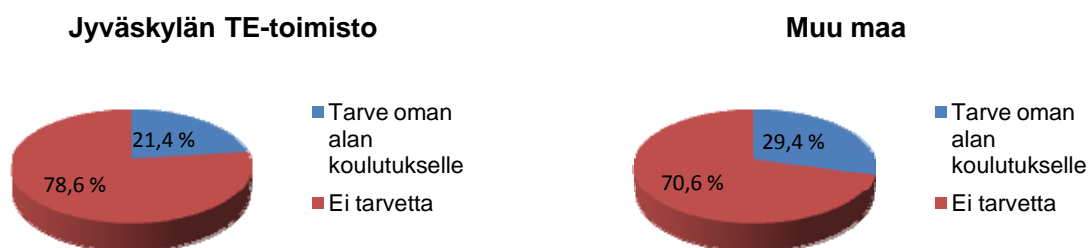
13 Terveys- ja sosiaalipalvelut

Yritysharavaaastatteluihin vastasi Jyväskylän TE-toimiston alueella 336 yritystä, joiden päätoimialana oli terveys- ja sosiaalipalvelut. Näistä 252 oli alla kahden henkilön yrityksiä. Toimialan yrityksistä 29 prosenttia oli ilmoittanut koulutus- ja kehitystarpeesta (97 yritystä), joka oli hieman vähemmän kuin muualla maassa oli alalla ilmoitettu (33 %). Eri aihealueiden koulutuksia kysyttiin kohtalaisesti terveys- ja sosiaalipalveluiden alalla. Tietotekniikan, taloushallinnon ja markkinoinnin koulutustarpeesta ilmoitti 2,4 prosenttia yrityksistä (8 yritystä) ja johtamiskoulutuksen

tarpeesta noin 1 prosentti yrityksistä (3 yritystä). Työssä jaksamisen koulutusta ei sen sijaan tarvinnut yksikään terveys- ja sosiaalipalveluiden alan yritys.

Kaikista Jyväskylän alueella haastatelluista terveys- ja sosiaalipalveluiden alan yrityksistä reilulla 21 prosentilla oli koulutus- tai kehittämistarpeita oman ammattialan osaamiseen liittyen (72 yritystä). Äänekosken TE-toimiston alueella vastaava luku oli peräti 65 prosenttia, kun 73 alan yritystä vastasi oman ammattialan koulutuksen olevan ajankohtaista. Prosentuaalinen ero koulutustarpeissa on niin suuri, että siihen saattaa vaikuttaa joku ulkoinen tekijä esimerkiksi kysymyksenasettelu. Jyväskylän TE-toimiston alueen terveys- ja sosiaalipalveluiden oman alan koulutuksen kysyntä oli myös selvästi valtakunnallista keskiarvoa (29 %) vähäisempää.

Terveyspalveluita tarjoavia yrityksiä haastatelluista oli 223, joista 196 oli yhden henkilön yrityksiä, jotka olivat tyypillisesti erilaisia terapia- tai hierontapalveluita tarjoavia ammatinharjoittajia. Näistä yrityksistä 19 prosenttia koki oman alan koulutuksen ajankohtaiseksi (43 yritystä). Koulutustarpeissa korostuu terveyspalvelualan jatkuva oman alan tietojen ja taitojen päivittäminen sekä täydennyskoulutus. Sosiaalihuollon palveluita tarjoavia yrityksiä oli 26, jotka olivat mm. perhe- ja palvelukotipalveluita tarjoavia yrityksiä. Yhdeksän näistä yrityksistä ilmoitti oman alan koulutuksen olevan ajankohtainen, mutta lisäksi kuusi yritystä ilmoitti lisätiedoissa sisäistä koulutusta olevan. Sosiaalihuollon avopalveluita tarjoavia yrityksiä oli haastateltu 88, joista 45 tarjosi vanhusten ja vammaisten sosiaalihuollon avopalveluita (esim. kotipalvelut) ja 43 muita sosiaalihuollon avopalveluita, kuten lasten päivähoitopalveluita. Kaikista sosiaalihuollon avopalveluita tarjoavista yrityksistä 23 prosenttia (20 yritystä) vastasi oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista. Näistä kuusi oli yhden päiväkodin sivutoimipisteitä.

Kuva 11. Prosenttiosuus terveys- ja sosiaalialan yrityksistä, jotka ilmaisivat oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista.

14 Taiteet, viihde ja virkistys

Taiteiden, viihteen ja virkistuksen alalla haastateltiin yhteensä 127 yritystä, joista 16 prosenttia kertoi yrityksellä olevan koulutus- ja kehitystarpeita (20 yritystä). Tämä selkeästi vähemmän kuin muualla maassa, jossa 19 prosenttia yrityksestä oli vastannut myönteisesti kysymykseen koulutus- ja kehitystarpeista. Kolmella taiteet, viihde ja virkistys alan yrityksellä oli Jyväskylän TE-toimiston alueella tarvetta taloushallinnon koulutukselle, kahdella markkinoinnin sekä tietotekniikan koulutukselle ja yksi tarvitsi koulutusta työssä jaksamiseen.

Vain 11 prosenttia taiteen, viihteen ja virkistuksen alan yrityksistä (14 yritystä) oli ilmoittanut tarpeesta oman alan koulutukselle. Muualla maassa kysyntä myös oman alan koulutukselle oli selvästi suurempaa kuin Jyväskylän TE-toimiston alueella, kun 14 prosentilla yrityksistä oli tarvetta oman toimialan koulutukselle. Jyväskylän TE-toimiston alueella viisi oman alan koulutusta tarvitsevista yrityksistä toimii kulttuuri- ja viihdetoiminnan alalla. Näistä yrityksistä ainoastaan yksi oli tarkentanut haluavansa koulutusta esitysten sisällön osalta. Yhdeksän yritystä, jotka olivat ilmoittaneet oman toimialan koulutustarpeesta, olivat urheilutoiminnan sekä huvi- ja virkistyspalveluiden alan yrityksiä. Näistä yrityksistä yksi oli ilmoittanut koulutuksen olevan jatkuvaa ja yhdellä oli tarve hygieniapassikoulutukselle.

Kuva 12. Prosenttiosuus taiteen, viihteen ja virkistuksen alan yrityksistä, jotka ilmaisivat oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista.

15 Muu palvelutoiminta

Jyväskylän TE-toimiston alueella haastateltiin 385 yritystä, joiden päätoimiala on muu palvelutoiminta. Suurin osa haastatelluista yrityksistä oli kampaamo- ja kauneudenhoitopalveluiden yrityksiä (239 kpl), joten määrällisesti kyseisen alan yritykset olivat ilmoittaneet eniten koulutustarpeita. Miltei 30 prosentilla muun palvelutoiminnan yrityksistä (111 kpl) oli koulutus- ja kehitystarpeita, joista kampaamo- ja kauneudenhoitopalveluiden yrityksiä oli 93 (peräti 39 % ko. alan haastatelluista yrityksistä). Näin ollen koulutustarpeita muun palvelutoiminnan alalla oli Jyväskylän alueella hieman enemmän kuin muualla maassa (27 %). Alalla näyttäisi olevan myös tarkennettujen vastausten perusteella hieman enemmän tarvetta koulutukselle kuin Jyväskylän TE-toimiston alueella keskimäärin.

2,6 prosentilla yrityksistä (10 kpl) oli tarve taloushallinnon koulutukselle, kun koko Jyväskylän TE-toimiston alueella keskimääräinen luku on 1,7 prosenttia. Taloushallinnonkoulutusta tarvitsevista yrityksistä kahdeksan toimialana oli kampaamo- ja kauneudenhoitopalvelut, yhden huonekalujen ja kodin kalusteiden korjaus ja yhden kylpylaitokset, saunat, solariumit yms. palvelut. Markkinointikoulutusta tarvitsee 3,1 prosenttia yrityksistä (12 kpl), joista kymmenen toimii kampaamo- ja kauneudenhoitopalveluiden alalla ja kahden alana ovat kylpylaitokset, saunat, solariumit yms. palvelut. Tietotekniikan koulutustarpeesta ilmoitti 6 yritystä, joista neljä oli kampaamo- ja kauneudenhoitopalveluiden yrityksiä, yksi tarjoaa hautaustoimistopalveluja ja yksi kylpylaitosten, saunojen, solariumien yms. palveluja. Työssä jaksamisen koulutusta tarvitsi yksi yritys, joka toimi kotitalouskoneiden sekä kodin ja puutarhan laitteiden korjauksen alalla. Johtamisen koulutustarvetta ei ollut yhdelläkään muun palvelutoiminnan alan yrityksellä.

Tarvetta oman toimialan koulutukselle oli muun palvelutoiminnan alalla neljänneksellä yrityksistä (96 kpl), joka oli suunnilleen yhtä paljon kuin valtakunnallinen keskiarvo alalla. Edelleen suurin osa yrityksistä toimii kampaamo- ja kauneudenhoitoalalla (81 kpl), ja näin ollen peräti 34 prosenttia ko. alan yrityksistä tarvitsee oman alan koulutusta. Miltei puolet näistä yrityksistä kertoi kuitenkin saavansa koulutuksen ketjun tai tukkurin kautta, tai käyvänsä säännöllisesti/jatkuvasti koulutuksissa. Muut oman alan koulutusta tarvitsevista kampaamo- ja kauneudenhoitoalan yrityksistä eivät olleet tarkentaneet oman alan koulutustarvettaan, mutta muutama oli toivonut saavansa koulutuksista lisätietoa.

Kylpylaitosten, saunojen, solariumien yms. palveluiden osalta 6 yritystä ilmoitti oman alan koulutustarpeesta. Tarkennetuissa vastauksissa oli ilmoitettu tarpeeksi hierojan jatkokoulutus, hieronta, yleensä terveydenhuoltoala ja erikoishieronnat. Muualla luokittelemattoman henkilökohtaisen palvelun (esim. astrologinen toiminta, horoskooppien laatijat, ennustajat, seuralaispalvelut, avioliittotoimistojen palvelut) alalta oman alan koulutuksen tarpeita oli viidellä

yrittäjällä. Nämä yritykset olivat tarkentaneet koulutustarvettaan seuraavasti: käy jatkuvasti oman toimialan koulutuksia, lämpökuvaus, terapiaan liittyen. Kotitalouskoneiden sekä kodin ja puutarhan laitteiden korjauksen alalla yhdellä yrityksellä oli tarve kylmäkonepuolen lupapapereille. Jalkineiden ja nahkatavaroiden korjauksen alalta yksi yritys oli ilmoittanut oman alan koulutustarpeesta: avainasioihin tarvitsisi koulutusta, mutta kukaan ei järjestä. Muiden henkilökohtaisten ja kotitaloustavaroiden korjauksen alalta yksi yrittäjä halusi koulutusta ajankäytön hallintaan.

Kuva 13. Prosenttiosuus muun palvelutoiminnan alan yrityksistä, jotka ilmaisivat oman alan koulutuksen olevan ajankohtaista.

16 Yhteenveto

Yleisesti ottaen Jyväskylän TE-toimiston alueella näyttäisi olevan muuta maata enemmän koulutus- ja kehitystarvetta. Ainoastaan koulutuksen, terveys- ja sosiaalipalveluiden sekä taiteen, viihteen ja virkistyksen aloilla muualla maassa haastatellut toimialan yritykset ovat ilmoittaneet enemmän koulutus- ja kehitystarpeita. Teollisuudessa, informaation ja viestinnän sekä ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan aloilla Jyväskylän alueen koulutustarve oli miltei sama valtakunnallisen keskiarvon kanssa. Rakentamisen, tukku- ja vähittäiskaupan; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjauksen, kuljetuksen ja varastoinnin, kiinteistöalan toiminnan sekä hallinto- ja tukipalvelutoiminnan aloilla yritysten ilmoittama koulutus- ja kehitystarve oli selkeästi suurempaa kuin muualla maassa.

Myös oman alan koulutusta tarvitaan Jyväskylän alueella enemmän kuin muilla haastatelluilla alueilla keskimäärin. Yleisesti ottaen aloilla, joilla yleinen koulutus- ja kehitystarve oli suurempaa kuin muualla maassa, myös oman alan koulutustarve oli suurempaa. Poikkeuksena kuitenkin kuljetuksen ja varastoinnin ala, jossa yllättäen Jyväskylän TE-toimiston alueella on enemmän koulutus- ja kehitystarvetta kuin muualla maassa, mutta oman alan koulutusta kysytään taas muualla maassa huomattavasti enemmän kuin Jyväskylässä. Myös ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan alan yrityksissä, joissa koulutus- ja kehitystarve Jyväskylässä on samaa luokkaa valtakunnallisen keskiarvon kanssa, oman alan koulutustarve on kuitenkin selvästi pienempää kuin muualla maassa. Terveys- ja sosiaalipalveluiden sekä taiteen, viihteen ja virkistyksen aloilla sekä oman alan koulutuksen tarve että yleinen koulutus- ja kehitystarve oli vähäisempää Jyväskylän TE-toimiston alueella verrattuna muuhun maahan. Teollisuudessa sen sijaan sekä oman alan että yleinen koulutustarve olivat samalla tasolla Jyväskylässä ja valtakunnallisesti.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Cygnäuksenkatu 1, PL 250, 40101 Jyväskylä
puh. 020 636 0040
www.ely-keskus.fi/keski-suomi

